

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
ФАКУЛЬТЕТ АУДІОВІЗУАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА
Кафедра фотомистецтва та операторської майстерності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету
аудіовізуального мистецтва
«29» серпня 2025 року

Наталія МАРХАЙЧУК

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ
з освітньої компоненти
«КІНОТЕЛЕОПЕРАТОРСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ»**

Освітньо-професійна програма
«КІНОТЕЛЕОПЕРАТОРСТВО»,
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
спеціальність 021 «Аудіовізуальне мистецтво і виробництво»

Харків – 2025 рік

УХВАЛЕНО кафедрою фотомистецтва та операторської майстерності Харківської державної академії культури (*протокол № 2 від 29 серпня 2025 року*)

Методичні рекомендації до виконання курсового проекту з «КІНОТЕЛЕОПЕРАТОРСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ» для студентів 3 курсу, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Кінотелеоператорство» (спеціальність 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво, перший рівень вищої освіти; галузь знань 02 «Культура і мистецтво») / Упорядники: Мархайчук Н.В., Стрижак Д.А. / *пробне видання*. Харків : Харківська державна академія культури, 2025.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Тарасов В.В., завідувач кафедри фотомистецтва та операторської майстерності ХДАК, канд. історичних наук, доцент

Коновалов Д.О., доцент кафедри фотомистецтва та операторської майстерності ХДАК, канд. філософських наук, гарант освітньої програми

Демиденко М.В., викладач кафедри фотомистецтва та операторської майстерності ХДАК, доктор філософії у культурології

ЗМІСТ

ВСТУП. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА СТРУКТУРА КУРСОВОГО ПРОЄКТУ	5
АЛГОРИТМ ВИКОНАННЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ	7
КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ, ФОРМУВАННЯ / УДОСКОНАЛЕННЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИКОНАННЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ	8
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ АУДІОВІЗУАЛЬНОГО ТВОРУ	10
ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	11
Технічні вимоги до оформлення	13
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСТНІСТЬ	14
ПРОЦЕДУРА ДЕМОНСТРАЦІЇ ТА ЗАХИСТУ	15
Умови допуску до захисту	15
Процедура демонстрації, захисту та оцінювання	16
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	17
АРХІВАЦІЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ	19
Паспорт проєкту	20
ЧЕК-ЛИСТ ГОТОВНОСТІ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ	21
ДОДАТКИ	
Структура Пояснювальної записки	22

ВСТУП. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курсовий проєкт постає як творчо-дослідна робота, що передбачає практичну апробацію теоретичної підготовки здобувача шляхом розробки та реалізації авторського художнього продукту. В контексті мистецької освіти такий проєкт забезпечує систематизацію та вдосконалення комплексу професійних (зокрема виконавських) компетентностей, необхідних для формування конкурентоспроможного фахівця в обраній галузі.

Курсовий проєкт за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» є самостійним компонентом навчального плану та формою підсумкового семестрового контролю. Оцінювання проєкту здійснюється за результатами його публічної презентації та захисту перед комісією у складі провідних науково-педагогічних працівників кафедри.

Метою курсового проєкту є у формування у здобувача здатності до концептуалізації та обґрунтування авторського задуму. Окрім фінального продукту (аудіовізуального продукту), передбачено фахову аргументацію вибору жанрово-видової форми, стилістичних рішень та елементів художньої мови. Особливий акцент робиться на доцільність використання техніко-технологічного інструментарію як засобу трансформації творчої ідеї у цілісний художній образ у межах визначеного концептуального поля.

Дані методичні вказівки репрезентують цілісну систему вимог до розробки курсового проєкту з ОК «Кінотелеоператорська майстерність». Сформульовано методичні засади формування структури проєкту, вимоги до візуалізації та презентації результатів, а також критерії експертного оцінювання рівня опанування практичними навичками кіновиробництва.

МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА СТРУКТУРА КУРСОВОГО ПРОЄКТУ

Курсовий проєкт з ОК «Кінотелеоператорська майстерність» поєднує у собі виконання творчого завдання з аналітичним дослідженням обраної теми.

Мета курсового проєкту полягає у створенні авторського аудіовізуального продукту через синтез теоретичних знань та практичних навичок операторської майстерності, що має продемонструвати здатність здобувача вирішувати комплексні творчо-технологічні завдання.

Для досягнення означеної мети здобувач має вирішити такі **завдання**:

- Здійснити аналітичне дослідження обраної теми, що передбачає вивчення специфіки обраної видово-жанрової форми / формату твору, аналіз мистецьких аналогів (референсів) та визначення цільової аудиторії.
- Розробити авторську концепцію та підготувати пакет виробничої документації (сценарій, розкадровку, календарно-постановочний план та кошторис) для системної реалізації задуму.
- Реалізувати творчий задум на практиці, пройшовши повний технологічний цикл виробництва (pre-production, production, post-production) для створення цілісного аудіовізуального продукту.
- Провести фахове обґрунтування прийнятих художньо-технічних рішень та довести доцільність обраного технологічного інструментарію під час публічного захисту проєкту.

Отже, в процесі виконання курсового проєкту здобувач має:

1. Дослідити тему (аналіз аналогів, цільової аудиторії проєкту).
2. Створити продукт (реалізація авторський задум у відео).
3. Обґрунтувати фаховість прийнятих ним рішень (аргументувати вибір технічних та художніх засобів, представити розрахунковий кошторис, який має продемонструвати розуміння планування ресурсів та підтвердити доцільність обраного техніко-технологічного рішення для реалізації авторського задуму).

Зазвичай для керівництва курсовим проєктом здобувачу призначаються *творчий керівник* (здебільшого майстер курсу, який викладає освітній компонент, з якого виконується курсовий проєкт) та *науковий консультант*. Науковим консультантом призначається науково-педагогічний працівник кафедри, який має науковий ступінь та/ або досвід наукової роботи. За умов, що творчий керівник може виконувати консультування дослідницької частини роботи, кафедра може прийняти рішення про призначення здобувачу лише творчого керівника.

Розподіл функцій між творчим керівником та науковим консультантом.

Творчий керівник (відповідає за практичну складову):

- консультує щодо вибору виду, жанру та формату аудіовізуального твору;
- спрямовує розробку творчої концепції, сценарію та розкадровки;
- курує знімальний процес, надає рекомендації щодо вибору технічних засобів (камера, світло, звук);
- контролює етапи постпродакшну (монтаж, колір, звукове зведення);
- експертно оцінює фінальний відеопродукт та надає відгук про рівень виконавської майстерності здобувача.

Науковий консультант (відповідає за науково-творчу складову):

- допомагає у визначенні вектору науково-творчого пошуку та структуруванні пояснювальної записки;
- консультує щодо методики аналізу аналогів (референсів) та роботи з теоретичною базою;
- перевіряє логіку та фаховість обґрунтування прийнятих рішень у текстовій частині проекту;
- контролює дотримання вимог академічної доброчесності та технічних стандартів оформлення тексту;
- експертно оцінює пояснювальну записку та надає відгук про здатність здобувача до аналітичної діяльності.

ВАЖЛИВО: Творчий керівник та науковий консультант працюють у постійній взаємодії. Рішення щодо допуску проекту до захисту приймається ними **колегіально** на основі повної готовності обох частин проекту (відео та записки).

Структура проекту передбачає синтез практичної діяльності з аналітичним опрацюванням теми, завдяки чому традиційне прикладне завдання трансформується у площину науково-мистецького пошуку. Відповідно, курсовий проект поєднує в собі творчо-виконавський (практична складова) та теоретико-аналітичний (теоретична складова) компоненти, що відповідає сучасним вимогам мистецької освіти.

Практична складова – творча робота у вигляді завершеного авторського аудіовізуального твору, який характеризується художньою цілісністю і демонструє рівень набутої виконавської майстерності. Тема творчої роботи затверджується кафедрою на спеціальному засіданні, під час якого відбувається закріплення за здобувачем творчого керівника.

На першій консультації з призначеним керівником узгоджується формат / видово-жанрова форма творчої роботи, затверджується орієнтовний графік її виконання та, за потреби, визначаються вимоги для її оприлюднення / презентації. На тому ж засіданні кафедри здобувачу рекомендується науковий консультант, з яким визначаються варіанти науково-творчого пошуку.

Науково-творча складова – це теоретико-аналітичне обґрунтування проекту у формі Пояснювальної записки, що розкриває концептуальний задум, логіку творчого пошуку та технологічні етапи створення аудіовізуального твору. Пояснювальна записка має відповідати затвердженій структурі та бути

оформленою відповідно до вимог, наведених у відповідному розділі цих Методичних вказівок.

АЛГОРИТМ ВИКОНАННЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ

1й етап	1-4 тижні семестру	Затвердження теми курсового проєкту. Призначення творчого керівника та наукового консультанта.	Майстр, зав.каф.
		Узгодження формату / видово-жанрової форми творчої роботи. Затвердження плану реалізації проєкту	Творчий керівник
		Визначення вектору науково-творчого пошуку та цільової аудиторії проєкту.	Науковий консультант
2й етап	5-8 тижні семестру	Розробка концепції та узгодження творчого рішення; отримання рекомендацій щодо його вдосконалення.	Творчий керівник
		Визначення джерельної бази науково-творчого пошуку, аналіз аналогів, формулювання та текстологічна репрезентація концепції проєкту	Науковий консультант
3й етап	9-12 тижні семестру	Зйомки, постобробка відзнятого матеріалу, чернетковий монтаж; отримання рекомендацій вдосконалення проміжного результату	Творчий керівник
		Опис реалізації творчого задуму з обґрунтуванням доцільності застосування конкретних техніко-технологічних засобів як інструментів трансформації творчої ідеї у цілісний художній образ	Науковий консультант
4й етап	13-15 тижні семестру	Технічна підготовка майстер-копії та завантаження на переглядові платформи. Підготовка презентації та доповіді	Творчий керівник
		Текстологічна репрезентація результатів творчої роботи. Висновки науково-творчого пошуку. Підготовка доповіді захисту	Науковий консультант
5й етап	16-17 тижні семестру	Демонстрація аудіовізуального твору та захист творчого проєкту	Керівники, зав.кафедри

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ, ФОРМУВАННЯ / УДОСКОНАЛЕННЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИКОНАННЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ

У процесі виконання курсового проєкту з ОК «Кінотелеоператорська майстерність» здобувач удосконалює / формує наступні компетентності (відповідно до затвердженого Стандарту вищої освіти за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» для першого рівня вищої освіти та освітньої програми):

ЗК 01.	Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
ЗК 06.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
ЗК 09.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК 10.	Здатність бути критичним і самокритичним
ЗК 15.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
ЗК 16.	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
ФК 01.	Високий рівень виконавської майстерності
ФК 02.	Здатність створювати та реалізувати власні художні концепції у творчо-виробничій діяльності.
ФК 03.	Здатність спостерігати, відбирати, розрізняти, типологічно доцільно компонувати, цілеспрямовано формувати і використовувати інформаційний, виразний, образний рівні аудіовізуального твору.
ФК 05.	Усвідомлення взаємозв'язків та взаємозалежності між теорією та практикою аудіовізуального мистецтва та виробництва.
ФК 06.	Здатність здійснювати професійну діяльність із застосуванням сучасних досягнень теорії та методології аудіовізуального мистецтва та виробництва з урахуванням широкого спектру міждисциплінарних зв'язків.
ФК 07.	Здатність інтерпретувати художній образ аудіовізуальними засобами.
ФК 08.	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.
ФК 10.	Здатність здійснювати редакторсько-сценарну / продюсерську/ режисерську/ операторську / звукорежисерську діяльність в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва.
ФК 12.	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології кінознавчої, творчо-виробничої діяльності.
ФК 15.	Вміння опрацювати (кінознавчу) літературу, узагальнювати та аналізувати аудіовізуальний матеріал, формувати наукові теми та розуміти подальші перспективи розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.

Також у процесі виконання курсового проекту з ОК «Кінотелеоператорська майстерність» забезпечується формування та удосконалення наступних програмних результатів навчання (відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та освітньої програми):

ПРН 1.	Володіти методами та прийомами редакторсько-сценарної/ продюсерської/ режисерської/ операторської/ звукорежисерської творчо-виробничої діяльності при створенні (виробництві) аудіовізуальних творів
ПРН 2.	Володіти методами та навичками роботи з монтажною технікою та програмним забезпеченням.
ПРН 3.	Володіти методами та навичками роботи зі знімальною та освітлювальною технікою та обладнанням.
ПРН 4.	Володіти методами та навичками роботи зі звукозаписувальною та звуковідтворювальною технікою та обладнанням.
ПРН 5.	Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.
ПРН 6.	Створювати драматургічну концепцію та сценарій аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.
ПРН 7.	Забезпечувати виразність при втіленні авторського задуму аудіовізуального твору
ПРН 8.	Забезпечувати підготовчий, виробничий та поствиробничий етапи створення (виробництва) аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.
ПРН 10.	Оформлювати виробничу документацію (заявка, календарно-постановочний план, кошторис тощо).
ПРН 17.	Збирати, оцінювати, аналізувати та обробляти інформацію з використанням сучасних інформаційних технологій та спеціалізованого програмного забезпечення.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ АУДІОВІЗУАЛЬНОГО ТВОРУ

Завершений аудіовізуальний твір є цілісним результатом творчо-виробничого циклу курсового проекту. Вимоги до його оформлення спрямовані на забезпечення високої професійної якості продукту, дотримання норм авторського права та утвердження державних комунікаційних стандартів.

Кожна відеоробота має відповідати встановленій композиційній структурі, що засвідчує її належність до академічної школи:

- **Експозиція.** Відеофайл обов'язково відкривається офіційною анімованою заставкою Харківської державної академії культури, що надається творчим керівником. Недопустимим є будь-яке втручання у візуальну цілісність, тривалість або звукове рішення заставки.
- **Авторське титрування.** Фінальний блок титрів є невід'ємною частиною роботи. У ньому має бути відображена вичерпна інформація про творчу групу: автор проекту, склад знімальної команди (режисери, оператори, звукорежисери, асистенти, актори).

Дотримання мовного законодавства є фундаментальною вимогою до змісту курсового проекту.

- Аудіовізуальний твір виконується державною мовою. Використання мови держави-агресора суворо заборонено в усіх елементах твору (пряма мова, дикторський текст, музичні композиції, архівні вставки). У разі використання іншомовного контенту, він обов'язково супроводжується дубляжем, закадровим перекладом або субтитруванням. Субтитри мають бути інтегровані в кадр як гармонійний елемент візуального рішення, забезпечуючи безперешкодне сприйняття інформації.
  - *Шрифтове рішення:* Використовувати контрастні рубані шрифти (наприклад, Roboto, Arial) білого кольору.
  - *Технологічна обробка:* Для забезпечення читабельності обов'язковим є застосування графічних засобів виділення тексту (м'яка тінь «Drop Shadow», контур «Stroke» або напівпрозора підкладка).
  - *Композиція:* Текст розміщується в нижній третині кадру з суворим дотриманням меж «безпечної зони титрів» (Title Safe Area).

Використання музичного супроводу та сторонніх медіаматеріалів регулюється нормами авторського права:

- У курсових проектах дозволяється використання виключно легального контенту. Це передбачає залучення музики з відкритих бібліотек (Royalty Free), ресурсів із ліцензією Creative Commons або авторських творів, створених спеціально для проекту.
- Використання комерційних фонограм без документального підтвердження прав на їхнє використання заборонено. Порушення ліцензійних вимог

розцінюється як прояв академічного плагіату та є підставою для недопуску роботи до захисту.

Фінальний рендер проекту має відповідати сучасним стандартам цифрового мовлення:

- Контейнер MP4, відеокодек H.264 (High Profile).
- Роздільна здатність не менше Full HD (1920x1080) із прогресивною розгорткою.
- Стерео (L/R), формат AAC, частота 48 kHz. Звук має бути нормалізованим, без амплітудних перевантажень та спотворень.
- Файл подається у форматі Прізвище_Рік_VIDEO_Назва_проєкту.mp4.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Пояснювальна записка є обов'язковою складовою курсового проєкту, ціль якої – продемонструвати науково-теоретичну та професійну підготовку здобувача. Її значущість полягає в аналітичному обґрунтуванні авторського задуму та доведенні доцільності обраних художньо-технологічних рішень. Записка репрезентує здатність майбутнього кінооператора до системного планування виробничого циклу, критичного аналізу мистецького досвіду та аргументації вибору технічного та творчого інструментарію.

Текстова частина проєкту (Пояснювальна записка) трансформує практичний результат у дослідження. Вона доводить, що отриманий результат є не випадковим успіхом, а наслідком свідомих професійних рішень та глибокого розуміння знімального процесу. Вона має засвідчити перехід студента від інтуїтивного виконання роботи до усвідомленої професійної діяльності, де кожне художнє та технічне рішення має чітке обґрунтування.

ВСТУП у пояснювальній записці є концептуальною основою проєкту. У ньому формулюється творчий задум, окреслюється сфера практичної реалізації та визначаються параметри, що слугують орієнтиром для подальшого дослідження та виробництва.

Рекомендований обсяг: 1,5-3 сторінки.

РОЗДІЛ 1 пояснювальної записки є базою для науково-мистецького пошуку. У ньому здійснюється перехід від загальних теоретичних засад до формування авторської концепції через аналіз фахового досвіду.

У *підрозділі 1.1* необхідно розкрити генезис та специфіку обраної видово-жанрової форми чи формату, а також обґрунтувати, як канони обраного жанру / формату впливають на вибір стилістики зйомки та принципів монтажу відео.

У *підрозділі 1.2* проводиться розбір 2–3 конкретних робіт-аналогів (референсів). Слід проаналізувати візуальну мову (світло, колір, композицію,

темпоритм) та визначити елементи, що стануть орієнтирами для власного проєкту.

У підрозділі 1.3 формулюється авторська концепція проєкту. Спираючись на здійснений аналіз, слід обґрунтувати оригінальність свого задуму, визначити головний «меседж» твору та очікуваний емоційний вплив на глядача.

Рекомендований обсяг: 7–10 сторінок.

РОЗДІЛ 2 є практичним ядром пояснювальної записки. У ньому здійснюється документація процесу трансформації ідеї у готовий аудіовізуальний твір із детальним описом усіх стадій виробничого циклу.

У підрозділі 2.1 необхідно зафіксувати послідовність дій: від сторітелінгу до особливостей знімального процесу та технологій монтажу. Це «технологічний паспорт» проєкту, що демонструє системність роботи.

У підрозділі 2.2 проводиться аналіз творчо-виробничого досвіду. Слід описати специфіку комунікації, методи вирішення непередбачуваних ситуацій під час роботи та зафіксувати творчі знахідки, що виникли безпосередньо під час роботи над відео і збагатили первісний задум.

У підрозділі 2.3 описуються заходи щодо забезпечення безпеки життєдіяльності та охорони праці: акцентуйте увагу на правилах роботи з технікою, обладнанням, електроприладами та відповідальному ставленні до знімального процесу.

Рекомендований обсяг: 7–10 сторінок.

РОЗДІЛ 3 присвячений фаховому обґрунтуванню прийнятих рішень. Слід аргументувати доцільність обраних технічних і творчих інструментів для реалізації художньої ідеї.

У підрозділі 3.1 аргументується вибір технічних засобів (камера, оптика, світло, звук). Слід пояснити, як технічні характеристики обладнання допомогли отримати необхідну якість зображення та звуку.

ВАЖЛИВО: у разі, якщо не вдалося задіяти необхідну техніку чи обладнання, слід вказати, які саме художні чи технічні якості було втрачено через неможливість їх залучення у виробничому процесі.

У підрозділі 3.2 обґрунтовуються художні рішення: вибір композиції, колірної палітри та темпоритму монтажу. Необхідно пояснити, як ці засоби виразності працюють на розкриття авторського задуму.

У підрозділі 3.3 подається фінансово-ресурсний аналіз проєкту. Здобувач пояснює логіку планування ресурсів та дотримання календарного графіка.

ВАЖЛИВО: у разі відсутності реального фінансування, здобувач має розробити та обґрунтувати гіпотетичний кошторис, щоб продемонструвати розуміння ринкової вартості використаних ресурсів (оренда техніки, локацій, робота персоналу тощо) та підтвердити свою готовність до роботи у професійному виробничому секторі.

Рекомендований обсяг: 7–10 сторінок.

ВИСНОВКИ пояснювальної записки є логічним підсумком творчо-дослідної діяльності здобувача. У них необхідно аргументувати оригінальність авторської концепції та підтвердити доцільність обраного технологічного інструментарію для реалізації творчого задуму.

Оригінальність авторської концепції обґрунтовується через її відмінність від проаналізованих аналогів (референсів) та формулювання унікального «меседжу», який автор доносить до глядача художньо-технічними засобами.

Доцільність обраного технологічного інструментарію обґрунтовується через вибір конкретних технічних засобів (камери, оптики, освітлення, монтажного софту тощо), які дозволили досягти запланованого візуально-звукового результату та максимально розкрити художній образ.

Рекомендований обсяг: 1- 1,5 сторінки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ є переліком матеріалів, що слугували підґрунтям для реалізації проєкту. Оформлення здійснюється згідно з чинним стандартом (ДСТУ 8302:2015).

Теоретична база: підручники, словники, монографії та статті з операторської майстерності, режисури монтажу, сторітелінгу, історії аудіовізуального мистецтва тощо (до 10 джерел).

Мистецько-медійна база: фільмографія та / чи відеографія робіт-аналогів (референсів), що аналізувалися у проєкті; фахові вебресурси та медіаплатформи, фахові блоги (до 15 позицій).

Технологічні джерела: технічна документація використаного обладнання (Manuals), офіційні гайди та інструкції програмного забезпечення (за потреби).

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ТЕКСТУ ПОЯСНЮВАЛЬНОЇ ЗАПИСКИ

Поля сторінки: ліве 30 мм, праве 10 мм, верхнє та нижнє 20 мм.

Шрифт: Times New Roman, кегль 14 пт.

Міжрядковий інтервал: 1,5.

Абзацний відступ в тексті 1,0 см.

Вирівнювання:

текст завжди вирівнюється **по ширині (!!!)**;

заголовки завжди вирівнюється по центру.

Нумерація сторінок: арабськими цифрами у правому верхньому куті (титульна сторінка не нумерується, але враховується).

Кожен розділ починається з нової сторінки.

Заголовки структурних розділів пишуться жирним шрифтом великими буквами.

Між заголовком розділу та наступним текстом — 2 інтервали (або 2 порожні рядки).

Між заголовками: якщо підрозділ іде одразу за розділом, між ними — 1 інтервал (або 1 порожній рядок).

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСТНІСТЬ

Усі складники курсового проєкту мають бути результатом самостійної творчої та дослідницької діяльності здобувача і відповідати Кодексу академічної доброчесності ХДАК (<https://surl.li/rkdbdz>), ґрунтуватися на Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у ХДАК (<https://surl.li/tygkrs>), іншим чинним нормативним актам Академії.

Категорично забороняється:

1. **Плагіат** у пояснювальній записці: використання чужих текстів, ідей або результатів досліджень без належного посилання на автора.
2. **Фальсифікація** практичної частини: видавання чужого відеоматеріалу (повністю або фрагментарно) за власний авторський продукт. Використання архівних чи стокових кадрів допускається лише за умови їхньої концептуальної доцільності та обов'язкового зазначення джерела у титрах.
3. **Некоректне використання ШІ**: генерування частин тексту записки або візуальних елементів без відповідного застереження та декларування способів його застосування у спеціальному пункті вступу Пояснювальної записки. Зокрема, в разі використання ШІ необхідно:
  1. Декларувати факт застосування ШІ у спеціальному пункті Декларації академічної доброчесності (додаток 3) та у Вступі пояснювальної записки.
  2. У відповідному пункті Пояснювальної записки слід чітко визначити межі використання: вказати назву нейромережі (наприклад, ChatGPT, Midjourney, Adobe Firefly тощо) та конкретні завдання, які виконувалися з її допомогою (пошук ідей, корекція звуку, генерація текстур, переклад джерел, редагування тексту).
  3. Нести персональну відповідальність за зміст, достовірність фактів та художню якість результатів, отриманих за допомогою ШІ.

ВАЖЛИВО: при виконанні курсового проєкту забороняється:

1. Видавати згенерований ШІ текст, зображення або відеоряд за **результат власної інтелектуальної/творчої діяльності** без застереження.
2. Використовувати ШІ для обходу систем перевірки на плагіат.

У разі виявлення фактів плагіату, фальсифікації або привласнення авторства, курсовий проєкт не допускається до захисту або оцінюється на 0 балів (незадовільно) без права перездачі в поточному семестрі з обов'язковим повторним проходженням курсу.

ПРОЦЕДУРА ДЕМОНСТРАЦІЇ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ

На 15-му тижні семестру здобувач подає завершений проєкт на попередню експертизу творчому керівнику (аудіовізуальний твір) та науковому консультанту (текст пояснювальної записки). За умови відповідності матеріалів усім вимогам, керівник та консультант складають відгуки, якими рекомендують курсовий проєкт до захисту.

Умови допуску до захисту.

1. Виконаний відповідно до чинних вимог та готовий до архівації **аудіовізуальний твір**, завантажений на хмарне сховище разом із оформленим паспортом проєкту.
2. Завершена та оформлена відповідно до встановлених вимог **Пояснювальна записка** (в електронному форматі PDF, завантажена на ресурс кафедри).
3. **Відгук творчого керівника.**
4. **Відгук наукового консультанта.**

У разі виявлення керівниками або кафедрою недоліків здобувач зобов'язаний усунути їх до захисту.

Процедура демонстрації, захисту та оцінювання курсового проєкту.

Демонстрація аудіовізуального твору здобувача відбувається у спосіб, визначений кафедрою з урахуванням специфіки проєкту. Це може бути як відкритий академічний показ, так і спеціально організований захід із залученням глядачів (споживачів продукту, замовників тощо). Після демонстрації здобувачу можуть бути поставлені питання творчого характеру, відповіді на які є складовою захисту та враховуються при виставленні підсумкової оцінки.

Процедура захисту проходить на засіданні кафедри, що протоколюється у встановленому порядку. Під час захисту автор виголошує схвалену науковим консультантом доповідь, супроводжуючи її візуальною презентацією, у якій послідовно розкриває етапи роботи та результати науково-творчого пошуку.

ВАЖЛИВО: Презентація є обов'язковою складовою проєкту та підлягає архівуванню.

Після завершення здобувачем доповіді члени кафедри можуть ставити запитання, що стосуються курсового проєкту. **ВАЖЛИВО:** Відповіді на них є обов'язковою частиною захисту та враховуються при оцінюванні.

Після виступу творчий керівник і науковий консультант оголошують свої відгуки. В обговоренні можуть брати участь усі присутні члени кафедри, проте вирішальне слово належить творчому керівнику та науковому консультанту, які виставляють **колегіальну оцінку**, керуючись затвердженими критеріями.

За рішенням кафедри процедури демонстрації та захисту можуть бути об'єднані в один захід.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ

СТРУКТУРА ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ

структурна частина (етап) оцінювання	ЗМІСТ	бал
1	Практична складова (аудіовізуальний твір)	50
2	Пояснювальна записка	30
3	Якість презентаційних матеріалів	10
4	Публічний захист та фахова дискусія	10
РАЗОМ		100

1. ПРАКТИЧНА СКЛАДОВА

Художньо-постановочний блок	Оригінальність задуму та драматургія: <ul style="list-style-type: none"> ● наявність чіткої ідеї, ● логіка побудови сюжету/кадрів, ● креативність підходу 	5
	Композиційне рішення : <ul style="list-style-type: none"> ● володіння правилами композиції, ● робота з ракурсами, планами та глибиною кадру 	5
	Світлова концепція: <ul style="list-style-type: none"> ● робота з природним/штучним світлом, ● створення атмосфери через світлотіньовий малюнок 	5
	Колірне рішення : <ul style="list-style-type: none"> ● естетика кадру, ● доцільність кольорокорекції, ● відповідність палітри настрою твору 	5
	Художня цілісність	5
Техніко-технологічний блок	Операторська майстерність: <ul style="list-style-type: none"> ● робота з фокусом (чіткість), експозицією, ● стабільність кадру / доцільність динаміки «з рук») 	5
	Монтажне рішення: <ul style="list-style-type: none"> ● ритм монтажу, ● чистота склейок, ● логіка переходу між планами, ● темпоритм твору 	5
	Звукове оформлення: <ol style="list-style-type: none"> 1. якість звуку, 2. підбір музичного супроводу, 3. робота з інтершумами та ефектами 	5
	Робота з графікою та титрами: <ul style="list-style-type: none"> ● якість оформлення титрів, ● доцільність використання візуальних ефектів ● фаховість візуальних ефектів 	5
	Технічна чистота (відсутність технічного браку)	5
РАЗОМ		50

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Логіка та структура (відповідність плану, наявність усіх розділів, логічний перехід між ними)	5
Обґрунтування концепції: (чіткість «меседжу» та аргументація оригінальності)	5
Глибина аналізу аналогів (якість розбору референсів)	5
Технологічна грамотність (детальність опису етапів виробництва, фаховість обґрунтування вибору техніки)	5
Якість виробничої документації (професійність оформлення додатків: сценарій, розкадровка, КПП, кошторис)	5
Мовна культура та оформлення (грамотність тексту, логічність викладення тексту, відповідність технічним вимогам оформлення)	5
РАЗОМ	30

3. ПРЕЗЕНТАЦІЯ

Інформативність та структура (лаконічність викладу концепції, наявність ключових кадрів, розкадровок, схем світла або фрагментів монтажу, що наочно ілюструють етапи роботи)	5
Візуальна культура та дизайн (естетика оформлення слайдів, підбір шрифтів, колірна цілісність презентації, що відповідає стилістиці самого відеопроєкту)	5
РАЗОМ	10

4. ПУБЛІЧНИЙ ЗАХИСТ ТА ДИСКУСІЯ

Якість доповіді та термінологія (логічність викладу, впевнене володіння професійною мовою (експозиція, темпоритм, постпродакшн тощо) та здатність тримати аудиторію)	5
Аргументація та відповіді на запитання (глибина обґрунтування власних рішень, здатність фахово дискутувати з комісією та об'єктивно оцінювати результати своєї праці)	5
РАЗОМ	10

Шкала оцінювання кожного пункту критеріїв

Високий фаховий рівень, творчий підхід, відсутність зауважень.	5
Професійне виконання, але є незначні стилістичні чи технічні огріхи.	4
Базовий рівень виконання, присутні помітні недоліки, що не псують загальне сприйняття.	3
Низький рівень, суттєві помилки в композиції, світлі або монтажі.	2
Виконано на аматорському рівні з грубим порушенням технології.	1

АРХІВАЦІЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ

Після успішного захисту курсовий проєкт підлягає обов'язковій архівації у цифровому та паперовому форматах. Здобувач зобов'язаний надати фінальні матеріали до навчальної лабораторії аудіовізуального мистецтва та виробництва не пізніше наступного після захисту дня.

1. Склад архівного пакета:

- **Аудіовізуальний твір** (фінальна версія файлу, що відповідає встановленим технічним вимогам та оформленню; назва файлу *Прізвище_Рік_VIDEO_Назва_проєкту*).
- **Паспорт проєкту** (окремий файл, оформлений згідно із затвердженим зразком; назва файлу *Прізвище_Рік_PASSPORT_Назва_проєкту*).
- **Пояснювальна записка** (повний текст із додатками у форматі PDF\$ *Прізвище_Рік_PZ_Назва_проєкту*).
- **Презентація (Pitch Deck)** та / або візуальні матеріали, що використовувалися під час захисту (назва файлу: *Прізвище_Рік_PRESENTATION_Назва_проєкту*).
- **Відскановані підписані відгуки керівників.**

2. Технічні умови архівації:

- **Хмарне сховище.** Завантаження всіх складників проєкту на офіційний ГуглДиск кафедри у відповідну папку. Назва папки добувача має містити: *Прізвище_Рік_Назва_проєкту*.
- **Зовнішній носій:** запис копії відеопродукту, записки та усіх інших документів на зовнішній носій пам'яті (н-д, USB-флеш), що передається на відповідальне зберігання лаборанту/архіваріусу кафедри.
- **Паперовий архів:** друкована версія Пояснювальної записки з оригіналами підписів автора, керівника та наукового консультанта.

ВАЖЛИВО: Курсовий проєкт вважається виконаним у повному обсязі лише після проходження процедури архівації. У разі ненадання матеріалів до архіву оцінка до заліково-екзаменаційної відомості не вноситься. Виставлена здобувачу оцінка заноситься до відомості успішності лише після отримання розписки про завершену процедуру архівації, підписаної завідувачем навчальної лабораторії.

ПАСПОРТ ПРОЄКТУ

Паспорт проєкту є останньою сторінкою Пояснювальної записки і обов'язково містить наступну інформацію:

1. Тема проєкту: повна назва затвердженої теми).
2. Автор, рік виконання проєкту: прізвище, ім'я здобувача, рік
3. Керівники: творчий керівник та науковий консультант.
4. Вид, жанр та формат твору (за встановленими вимогами)
5. Хронометраж: тривалість фінального варіанту твору у форматі хв:сек).
6. Посилання на проєкт: активне посилання на Google Drive, YouTube, Vimeo або інший ресурс для перегляду.
7. Цільова аудиторія: вік, інтереси, платформа розповсюдження).
8. Головний «меседж» (ідея): стисле формулювання суті твору.
9. Ключові технологічні параметри: модель камери, тип оптики, монтажний софт, інше.
- 10.Склад проєкту: відеофайл, пояснювальна записка, пакет додатків.

Паспорт оформлюється відповідно до форми, що наведена у Додатку 5.

При архівації скан паспорту проєкту подається як обов'язковий для архівації документ.

ЧЕК-ЛИСТ ГОТОВНОСТІ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ

1. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА (ВІДЕО)

- **Фінальний монтаж (Picture Lock):** відео повністю змонтоване, титри перевірені на помилки.
- **Технічна якість:** колір стабільний, звук чистий (без перевантажень), відсутній технічний брак.
- **Титрування:** у фінальних титрах вказані всі учасники знімальної групи та джерела стокових матеріалів/музики.
- **Експорт:** файл виведений у форматі **MP4 (H.264)**, роздільна здатність не менше **Full HD (1920x1080)**.
- **Доступність:** відео завантажено на Google Drive кафедри (доступ відкрито за посиланням) та записане на флеш-носій.

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА (ПЗ)

- **Титульна сторінка:** містить усі дані
- **Декларація про академічну доброчесність** підписана (з відміткою про ШІ).
- **Бланк завдання:** підписаний автором, творчим керівником, науковим консультантом, зав.кафедри.
- **Паспорт проєкту:** містить активне посилання на відео та всі технічні параметри.
- **Зміст:** розділи та номери сторінок відповідають фактичному тексту.
- **Текстова частина:** обсяг (30–40 ст.), шрифт 14 пт, інтервал 1,5, перевірено на плагіат.
- **Список джерел:** оформлений за ДСТУ 8302:2015.
- **Додатки** відповідають заявленим у завданні.

3. ВИРОБНИЧИЙ ПАКЕТ (ДОДАТКИ)

- **Сценарій / Розкадровка:** візуальний план відповідає фінальному відео.
- **Календарно-постановочний план (КПП):** з відмітками про виконання етапів.
- **Кошторис:** реальний або гіпотетичний розрахунок витрат.

4. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ

- **Відгуки:** отримано від творчого керівника та наукового консультанта.
- **Доповідь:** підготовлено текст виступу (на 3-5 хвилин).
- **Презентація:** файл презентації перевірено на коректність відображення на кафедральному обладнанні.

5. АРХІВАЦІЯ

- **Назви файлів:** змінено за стандартом (*Прізвище_Рік_Назва_Тип*).
- **Розписка:** отримано підпис завідувача лабораторії про прийняття матеріалів до архіву.

ДОДАТОК 1
Структура Пояснювальної записки (зміст)

ТИТУЛЬНИЙ АРКУШ
Декларація академічної доброчесності
Завдання на курсовий проєкт

ВСТУП

Обґрунтування вибору теми та її актуальність.

Жанрово-видова природа проєкту (вид, жанр, формат, хронометраж).

Сфера творчої реалізації проєкту та його цільова аудиторія.

Творчо-технологічні параметри проєкту (*тезисне окреслення ключових художніх прийомів та технічних засобів втілення задуму*)

РОЗДІЛ 1. Аналітичне дослідження теми

1.1. Специфіка жанрово-видової структури / формату проєкту

1.2. Аналіз аналогів (референсів).

1.3. Обґрунтування авторської концепції проєкту.

РОЗДІЛ 2. Творчо-технологічна реалізація задуму

2.1. Етапи виробництва

2.1.1. Pre-production (*розробка літературного та режисерського сценаріїв, розкадровка, вибір локацій, підбір акторів та формування знімальної групи*).

2.1.2. Production (*опис процесу зйомки на локаціях, робота з акторами, постановка світла, запис звуку*)

2.1.3. Post-production (*монтаж, створення графічних елементів, робота з музикою та звуковими ефектами тощо*)

2.2. Аналіз творчо-виробничого процесу та опис знімальної практики (*особливості комунікації, вирішення непередбачуваних ситуацій під час виробництва, творчі знахідки під час зйомок*).

2.3. Організація безпеки та охорони праці під час виробництва (*короткий опис: як забезпечувалася безпека на майданчику, робота з електрикою, техніка безпеки при роботі з технікою та на складних локаціях*)

РОЗДІЛ 3. Обґрунтування фаховості прийнятих рішень

3.1. Аргументація вибору технічних засобів (*камера, оптика, світло, звук*).

3.2. Обґрунтування художніх рішень (*світло, колір, композиція, ритм монтажу*).

3.3. Ресурсне та фінансове планування проєкту (*аналіз розрахункового кошторису та дотримання календарного графіка виробництва*).

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ (сценарій/ розкадровка, календарно-постановочний план, кошторис, альбом).